

[Undervisningsministeren.]
handling, det har givet de Ændringsforslag, jeg har stillet.

Af de ærede Medlemmer Hr. Willesen og Hr. Axel Dam er der til Undervisningsministeriets Budget stillet 82 Ændringsforslag. Jeg vil finde det uoverkommeligt eller dog særdeles besværligt her indgaaende at omtale hvert enkelt af disse Ændringsforslag, og de ærede Forslagsstillere har jo heller ikke begrundet Ændringsforslagene enkeltvis. Jeg maa sige, at der i Ændringsforslagene er en Del, jeg meget vel forstaaer, men der er ogsaa en Del, jeg ikke forstaaer. Selve Principet, at Staten tager sig af adskilligt, som den hellere ikke skulde have med at gøre, forstaaer jeg nok, og som Princip betragtet er denne Tanke mig da heller ikke saa fremmed eller fjern; men vi har jo en historisk Udvikling bag os, og den synes jeg, de ærede Forslagsstillere alt for meget ser bort fra.

Det er muligt, at Kunst og Videnskab — Oplysning maaske med — kunde klare sig, uden at Staten tog sig deraf; det er endogsaa muligt, at de var bedst tjent med det, at det i det hele taget var heldigt, Staten ikke havde noget dermed at gøre. Men saaledes som Forholdene er her i Landet, gaar det efter min Mening ikke an, at Staten pludselig trækker sig tilbage fra de Opgaver, den har taget sig af paa de Omraader; der vilde efter min Mening derved blive slaaet alt for meget i Stykker.

Der er ogsaa adskillige af de enkelte Ændringsforslag, jeg ikke forstaaer. Jeg ser, at man f. Eks. stiller sig velvilligt overfor Bevillingerne til Læreres Videreuddannelse, men i de ærede Medlemmers Ændringsforslag Nr. 78 falder man over en enkelt lille herhenhørende Post paa 9300 Kr. til Afholdelse af Instruktionskursus for Lærere og Lærerinder ved de kommunale og private Efterskoler samt Aftenskoler. Jeg kan ikke se Grunden dertil.

I det hele taget forstaaer jeg ikke, at man er velvillig stemt overfor Bevillinger til Læreres videre Uddannelse ved forskellige Kursus, ja, paa alle mulige Omraader undtagen eet, nemlig Rejseunderstøttelser. De foreslaas ubarmhjertigt slettet. Efter min Opfattelse er disse Rejseunderstøttelser i mange Tilfælde et udmærket nyttigt, ja, endogsaa et nødvendigt Middel til en Lærers Uddannelse; jeg tænker der ganske særlig paa dem, der er Lærere i fremmede Sprog, men der kan for Resten ogsaa godt nævnes andre, for hvem det er en særdeles god Vej til videre Uddannelse,

og jeg synes derfor ikke, jeg kan se nogen Grund til at sætte et saa bestemt Skel mellem Rejseunderstøttelserne og de andre Midler, der gives til Læreres videre Uddannelse.

Jeg forstaaer heller ikke, hvorfor man vil af med Bevillingen paa 550 000 Kr. til Understøttelse af Højskole- og Landbrugs-skoleelever, medens man beholder Posten 563 000 Kr. i direkte Tilskud til disse Skoler. I det hele taget tror jeg, at mange med nok saa megen Sympati ser paa de Tilskud, der gives til Elever, som paa de Tilskud, der gives direkte til Skoler. Her er det anderledes. Saadan rent formelt kan jeg nok forstaa Tanken dermed; jeg tror, Betragtningen maa være den, at Posten paa de 563 000 Kr. som direkte Tilskud til Skoler hviler paa en særlig Lov, medens de 550 000 Kr. hviler paa Finansloven. Men jeg maa sige, at denne Forskel efter min Mening egentlig ikke er til Stede, idet Højskoleloven af 1913 nævner begge Slags Understøttelser, og de Beløb, der opføres paa Finansloven, er ikke uden videre det, der er opført i den Lov, begge Bevillinger er ændret ved senere Finanslovbeslutning.

Men selv om jeg altsaa formelt nok kan se, hvad det er, man har tænkt paa, synes jeg ikke, at det reelt kan begrundes. Det er klart nok, tror jeg, for enhver, at hvis vi slettede de 550 000 Kr. til Understøttelse af Elever, nyttede det ikke saa grumme meget, om vi beholdt den øvrige Understøttelse til Skolerne, for saa maatte de gaa ind. Ja, jeg vil finde det mest ærligt, at man tog det hele, det er alligevel det, der bliver Følgen af det.

Jeg forstaaer heller ikke Ændringsforslagene Nr. 85 og 86, der drejer sig om Lønninger til ekstraordinære Professorer, Docenter og Lektorer ved Universitetet, altsaa saadanne Stillinger, som ikke findes paa Normeringsloven, men som man af historiske Grunde opfører under disse Poster. Jeg kan ikke se, med hvilken Begrundelse man vil slette disse Beløb. Det drejer sig, synes jeg, om Virksomheder, der i alle Maader er lige saa nyttige og nødvendige som de egentlige Professorater.

Jeg skal ikke opholde mig mere ved Enkeltheder i Ændringsforslagsrækken, idet jeg maa anbefale at stemme imod samtlige Ændringsforslag, saaledes som de her foreligger.

Det af 9 ærede Medlemmer stillede Ændringsforslag angaar ogsaa et Punkt paa den nævnte lange Ændringsforslagsliste, men det hviler ganske vist paa en anden Forudsætning end den, de to tidligere